

Τρεις αθηναϊκές παραστάσεις

ΖΟΥΜΕ σε μια εποχή υπερπροσφοράς όλων των αγαθών, περιλαμβανομένων και των πνευματικών, ζούμε σε μια εποχή της πανεύκολης πρόσβασης σ' αυτά τα αγαθά αλλά και της δυναμικής, σχεδόν επιθετικής, προώθησης προϊόντων καλλιτεχνικής δημιουργίας. Η δυσκολία του προσανατολισμού του θεατή/ακροατή/αναγνώστη εν μέρει εξηγείται με τη χειμαρρώδη ροή των προσφερόμενων προϊόντων, εν μέρει οφείλεται στην άμβλυση προσωπικών κριτηρίων αξιολόγησης. Εξ ου και η ουσιαστική αναβάθμιση του ρόλου του «μεσάζοντα», και όχι απλώς του «προωθητή», αλλά μάλλον του «προσανατολιστή» στον απέραντο κόσμο των προς κατανάλωση καλλιτεχνημάτων. Του «επιλογέα». Αυτού που περιορίζει το απεριόριστο σε μια λίστα δικών του επιλογών με βάση σαφώς διατυπωμένα αισθητικά και ιδεολογικά κριτήρια.

Αν συγκεκριμενοποιήσουμε τα πιο πάνω στα δικά μας θεατρικά εδάφη, θα δούμε πόσο συχνά το ελληνοκυπριακό κοινό παίζει το ρόλο του δέκτη με πομπούς Ελλαδίτες καλλιτέχνες, ενός δέκτη καλοπροαίρετου που πιστώνει με κύρος τα εξ Ελλάδος καλλιτεχνικά μηνύματα. Φυσικό είναι ο ρόλος εκείνου του φορέα ή και ατόμου που κυριολεκτικά επιλέγει και παρουσιάζει εδώ παραστάσεις από την Ελλάδα, να είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Πολλές φορές έτυχε οι αρπαχτές των τηλεοπτικών αστέρων ή απλώς παραστάσεις αδύνατες, βασισμένες σ' ένα ηχηρό όνομα, να πλασάρονται από τους «μεσάζοντες» για παραγωγές ποιότητας, κάτι που συμβάλλει στον αισθητικό αποπροσανατολισμό του κοινού. Οι τρεις φετινές αθηναϊκές παραστάσεις που αποτέλεσαν τις επιλογές του Θεάτρου Ριάλτο, ήταν μια από τις καλύτερες δυνατές τομές της πληθωρικής και όπως πάντα άνισης θεατρικής σεζόν. Επιλογές που μαρτυρούν όχι μόνο το γούστο και την ευαισθησία της καλλιτεχνικής διευθύντριας του οργανισμού Γεωργίας Ντέτσερ, αλλά και την έγνοια για την κατάσταση των αισθητηρίων μας ως κυπριακού κοινού και την προσπάθεια να συμβάλει στην καλλιέργεια αυτών των αισθητηρίων εις πέρισμα πολλών παραγόντων.

Δυο μήνες πέρασαν από την παράσταση του Θεάτρου Τέχνης, του έργου του Μεντή Κουμαντάρ σε θεατρική μεταγραφή του Άκη Δήμου «Η Κυρία Κούλα». Ακόμα και μια μικρή χρονική απόσταση από τη θέαση μιας θεατρικής παράστασης φιλτράρει τις εντυπώσεις μας μετουσιώνοντάς τις σε ουσιαστικές αναμνήσεις. Η σκηνοθετική μέθοδος του Νίκου Μαστοράκη ήταν εξίσου αναγνωρίσιμη στην καταπληκτική υπερπαραγωγή του Εθνικού Θεάτρου «Η τριλογία του παραθερισμού» του Γκολντόνι και στη μικρού μεγέθους παραγωγή του Θεάτρου Τέχνης, τα χαρακτηριστικά της οποίας ήταν ο πολύ ενδιαφέρων χειρισμός του σκηνικού χώρου και της ολικής οπτικής εικόνας του δρωμένου, το μαεστρικό παιχνίδι εντάσεων και χαλαρώσεων, ο ευαίσθητος σκηνοθετικός τονι-

σμός υποκριτικά γόνιμων πτυχών του κειμένου, η στενή παρακολούθηση της εσωτερικής, υπόγειας δράσης παράλληλης με τη μόνιμη έγνοια για τη φόρμα. Στο κέντρο της τριμελούς ομάδας η Λυδία Κονιόρδου. Σπάνια μια υποκριτική προσωπικότητα συνδυάζει τη βαθιά γήινη δύναμη με το συνειδητό φινίρισμα των λεπτομερειών. Από τα τραγικά μεγέθη στο λυρισμό ενός ασπικού δράματος, η ηθοποιός λειτουργεί με την ίδια οργανική φυσικότητα. Έτυχε φέτος μετά από την τόσο ενδιαφέρουσα σκηνοθεσία της Λυδίας Κονιόρδου στην «Τρισεύγεννη» στο Εθνικό να εντυπωσιαστώ και με το πάθος της ως θεατή και συνομιλήτή στις παραστάσεις του Ευρωπαϊκού Θεατρικού Βραβείου στην Πετρούπολη.

Το έργο «Ορφανά» του Ντένις Κέλι (παραγωγή του Θεάτρου του Νέου Κόσμου σε σκηνοθεσία του Βαγγέλη Θεοδωρόπουλου) αποδείχτηκε προφητικά επίκαιρο. Τι θα συμβεί με τις αρχές ενός ατόμου αλλά και όλης της κοινωνίας υπό την πίεση του φόβου μπροστά στην παρουσία των «άλλων»; Μήπως ο καθωσπρεπισμός μας κρύβει σκληρότητα που δεν υποψιαζόμαστε εμείς οι ίδιοι; Πώς ο φόβος διαβρώνει αυτό που μέχρι τώρα θεωρούσαμε καλοσύνη και προοδευτικότητα;

Οι πολύ καλές υποκριτικές δουλειές των Μιχάλη Οικονόμου, Όμπρου Πουλάκη και Μαρίας Κίτσου επέτρεψαν στο σκηνοθέτη να ξετυλίξει την πλοκή του έργου σταδιακά αυξάνοντας την ένταση στη σκηνή και στην αίθουσα, έτσι ώστε τα σκληρά ερωτήματα του συγγραφέα να σταθούν μπροστά μας απαιτώντας απαντήσεις από τον καθέναν.

«Η Γυναίκα της Πάτρας» του Γιώργου Χρόνα σε σκηνοθεσία της Λένας Κίτσοπούλου ήταν συναρπαστική ομαδική εμπειρία για τους θεατές της. Στην ερμηνεία της Ελένης Κοκκίδου δεν ταιριάζει η κλισέ έκφραση «μπήκε στο πετσί του ρόλου». Συνέβη το αντίθετο, η ωραία Πανωραία μπήκε μέσα της, μίλησε με τη φωνή της, γέλασε με το γέλιο της. Η απόλυτη ελευθερία στη σκηνή, ο συνδυασμός του «υποκρίνομαι» και του «υπάρχω», της αφήγησης και της δράσης, του ψυχολογικού ρεαλισμού και της επικοινωνιακής προκλητικότητας. Απ' όλα είχε η παράσταση της Κοκκίδου. Οι σημερινές μεγάλες ηθοποιόι της αθηναϊκής σκηνής (Κοκκίνου, Βαγενά, Μεντή, Πρωτοψάλτη) δημιουργήσαν λαμπρή παράδοση παραστάσεων-μονολόγων, αλλά η Κοκκίδου δεν συνεχίζει μόνο αυτή την παράδοση, αλλά κι εκείνη της Τζουλιέτας Μαζίνα και της Άννας Μανιάνι. Έτσι ένιωσα.

Η δυσκολία του προσανατολισμού του θεατή/ακροατή/αναγνώστη εν μέρει εξηγείται με τη χειμαρρώδη ροή των προσφερόμενων προϊόντων, εν μέρει οφείλεται στην άμβλυση προσωπικών κριτηρίων αξιολόγησης.

Θέατρο
ΤΗΣ ΝΟΝΑΣ ΜΟΛΕΣΚΗ